

ПРО ПРІОРИТЕТИ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ТА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ І ШЛЯХИ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ

Л. В. Горбатюк, Броварська міська рада, Бровари, Київська обл.

О. І. Грига, Ужгородський національний університет, Ужгород

Л. І. Сазонова, ВНЗ "Економіко-технологічний університет", Бровари, Київська обл.

В. І. Попадинець,
доктор технічних наук, ВНЗ "Економіко-технологічний університет", Бровари, Київська обл.

Ю. В. Попадинець,
Закарпатський Державний Центр науково-технічної і економічної інформації, Ужгород

Надійшла до редакції 17.05.04

Резюме: Розглянуті питання розробки і налагодження функціонування державної інформаційно-аналітичної системи оперативного обслуговування запитів і пропозицій юридичних та фізичних осіб стосовно формування та реалізації пріоритетних напрямів науково-технічної інноваційної діяльності, а також оперативної підготовки для органів виконавчої влади експертно-аналітичних і прогнозних матеріалів з актуальних проблем планування і прогнозування у соціально-економічній сфері. Пропонуються нові правила самоорганізації корпоративних економічних зв'язків між наукою, виробництвом та ринком, які незалежно від державної фінансової підтримки науково – технічних програм можуть забезпечити сталий позитивний інвестиційний клімат інноваційного розвитку в науково-технічній, виробничій та освітній сферах діяльності.

Резюме: Рассмотрены вопросы разработки и отладки функционирования государственной информационно-аналитической системы оперативного обслуживания запросов и предложений юридических и физических лиц относительно формирования и реализации приоритетных направлений научно-технической инновационной деятельности, а также оперативной подготовки для органов исполнительной власти экспертно-аналитических и прогнозных материалов по актуальным проблемам планирования и прогнозирования в социально-экономической сфере. Предлагаются новые правила самоорганизации корпоративных экономических связей между наукой, производством и рынком, которые независимо от государственной финансовой поддержки научно – технических программ могут обеспечить постоянный положительный инвестиционный климат инновационного развития в научно-технической, производственной и образовательной сферах деятельности.

Abstract: the questions of development and debugging of operation of the state informational - analytical system of operating service of inquiries both sentences of the legal and physical persons concerning creation and implementation of priority directions scientific and technical innovation of activity, and also operating preparation for bodies of the executive authority expert-analytical and prognostic of materials from urgent problems of planning and prediction in socio economic sphere are considered. The new rules of self-organizing of corporate economic links between a science, production and market are offered which irrespective of state financial support scientifically – technical programs can provide a constant positive investment climate innovation of development in scientific and technical, industrial and educational spheres of activity.

Ключові слова: високотехнологічна продукція, основні технічні та економічні характеристики, доцільний обсяг виробництва та споживання, відомості про основного виробника та споживача.

Новими рисами сучасної економіки є комплексні вкладення в людський фактор. Як відомо, наприклад, в США близько 2/3 бюджету витрачається на освіту, охорону здоров'я та інші соціальні витрати. Найголовніше полягає в тому, що провідними галузями господарства, які забезпечують швидкий ріст ВВП, є ті, в яких постійно здійснюється покращання показників якості існуючих та впровадження нових видів високотехнологічної продукції на основі використання наукоємних технологій та інформації про існуючий та перспективний попит на всі види продукції, що вже випускається або запланованої до випуску як для внутрішнього, так і зовнішнього ринків. Саме ці обставини обумовлюють сталий позитивний інвестиційний клімат, основу якого складають приватні інвестиції, а державі залишається лише підтримка соціальної сфери.

Для України введення подібної моделі економіки є можливою за умови створення та налагодження функціонування двох замкнених і спряжених технологічних процесів. Перший з них – інноваційно-виробничий: освіта–наука–виробництво–ринок, другий – інвестиційний. Ефективність інвестиційного процесу може бути забезпечена насамперед за рахунок коштів державного бюджету та різноманітних приватних коштів. Початком переходу до такої економічної політики має стати створення в Україні принципово нових фінансових відносин між державою, освітою, наукою, виробництвом та ринком, які дозво-

лять успішно завершити трансформаційні процеси, досягти сталого росту ВВП і забезпечити Україні чільне місце у світовій економічній системі.

Законом України "Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки" від 11.06.2001 р. № 2623-III на період до 2006 року визначено такі пріоритетні напрями розвитку науки і техніки:

- фундаментальні дослідження з найважливіших проблем природничих, суспільних і гуманітарних наук;
- проблеми демографічної політики, розвитку людського потенціалу та формування громадянського суспільства;
- збереження навколишнього середовища (довкілля) та сталий розвиток;
- новітні біотехнології, діагностика і методи лікування найпоширеніших захворювань;
- нові комп'ютерні засоби та технології інформатизації суспільства;
- новітні технології та ресурсозберігаючі технології в енергетиці, промисловості та агропромисловому комплексі.

Цей Закон визначає правові, фінансові та організаційні засади цілісної системи формування та реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки в Україні.

Закон України "Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні" від 16.01.2003 р. № 433-IV визначає такі стра-

тегічні пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні на 2003–2013 роки:

- модернізація електростанцій, нові та відновлювані джерела енергії, новітні ресурсозберігаючі технології;
- машинобудування та приладобудування як основа високотехнологічного оновлення всіх галузей виробництва, розвиток високоякісної металургії;
- нанотехнології, мікроелектроніка, інформаційні технології, телекомунікації;
- вдосконалення хімічних технологій, нові матеріали, розвиток біотехнологій;
- високотехнологічний розвиток сільськогосподарства і переробної промисловості;
- транспортні системи: будівництво і реконструкція;
- охорона і оздоровлення людини та навколишнього середовища;
- розвиток інноваційної культури суспільства.

Цим же Законом встановлено середньострокові пріоритетні напрями інноваційної діяльності до 2007 р., які по суті є деталізацією стратегічних пріоритетних напрямків інноваційної діяльності. Закон визначає правові, економічні та організаційні засади формування та реалізації пріоритетних напрямків інноваційної діяльності в Україні. Метою Закону є створення правової бази для концентрації ресурсів держави на провідних напрямках науково-технологічного оновлення виробництва та сфери послуг, забезпечення внутрішнього ринку конкурентною наукоємною продукцією та виходу з нею на світовий ринок. Визначені цим Законом пріоритетні напрями інноваційної діяльності зобов'язують органи виконавчої влади України всіх рівнів створювати режим найбільшого сприяння виконанню робіт, спрямованих на реалізацію відповідних пріоритетних напрямків, та концентрації на

них фінансово-економічних та інтелектуальних ресурсів.

Разом з цим слід зазначити, що в Україні відсутні професійні аналітичні служби, зорієнтовані на підтримку реалізації інтелектуального потенціалу громадян у сфері наукової та науково-технічної діяльності, практично немає якісних аналітичних матеріалів з оцінкою реального попиту і пропозицій щодо високотехнологічної продукції (ВП) як для внутрішнього, так і для зовнішнього ринків [1]. Існуюча статистична звітність не дає в повній мірі можливості виявити основні тенденції формування напрямків науково-технічної діяльності, не дозволяє оперативно проводити необхідний аналіз наявного науково-технічного доробку і суттєво ускладнює прогнозування соціально-економічних наслідків його використання.

Відсутній замкнений технологічний процес створення і використання наявного ресурсу науково-технічної і економічної інформації (НТЕІ) з ВП. Система збору, обробки, збереження та поширення НТЕІ регулюється відомчими нормативними документами, що відбивають суперечність самих відомств щодо поглядів на використання НТЕІ за результатами дослідницької чи впроваджувальної діяльності, яка ними підтримується. Відсутні єдині методологічні та методичні засади функціонування системи формування та підтримки загальнодержавного фонду НТЕІ з ВП. Державної інформаційно-аналітичної системи оперативного моніторингу пропозицій щодо розробки, виготовлення та виявлення попиту на ВП не існує.

Для впровадження в Україні системи стратегічного прогнозування у соціально-економічній сфері необхідно мати загальнодержавний (національний) фонд НТЕІ з пріоритетної для соціально-економічного розвитку на найближчі роки ВП (в її склад включаються і технології). Національний

фонд повинен формуватись та постійно поповнюватись цілком достовірними даними базових показників науково-технічного рівня кожної одиниці ВП фонду, містити відповідні соціально-економічні та інші специфічні характеристики кожної одиниці ВП фонду. Первинними даними ВП, що пропонується до розробки та виготовлення, як мінімум, мають бути такі: назва, призначення, основні технічні та економічні характеристики, екологічна та інші види безпеки розробки і використання, патентоспроможність, перелік необхідного обладнання, матеріалів і технологій, основні етапи робіт з означенням строків їх виконання, основних результатів та дольової участі всіх категорій працівників, доцільний обсяг виготовлення та споживання на внутрішньому та зовнішньому ринках, необхідні фінансові кошти для розробки та дослідження продуктивності базового зразка, необхідний кредит коштів для досліджень та розробки базового зразка, обсяг випуску та збуту для забезпечення повного повернення кредитних коштів за апріорі визначений період (день, місяць тощо), а також відомості про авторів пропозиції (наукову організацію, промислове підприємство та/або організацію замовника). Така структура первинних даних є раціональною за обсягом інформації для об'єктивного моніторингу національного науково-технічного потенціалу. Для оперативності функціонування системи збору, збереження, обробки та поширення первинних даних пропозицій доцільно, щоб заявники представляли свої пропозиції на паперових та електронних носіях у вигляді тематичних карток певного зразка [2], які містять у собі вказані вище дані. Основною необхідною вимогою прийняття до розгляду пропозиції має бути обов'язкове надання повної інформації хоча б по одній з трьох організацій її заявників.

Національний фонд доцільно формувати у вигляді розподіленої системи баз даних

(БД) (базової центральної БД та регіональних (обласних) БД) на основі впровадження державного реєстру пропозицій щодо розробки, виготовлення та замовлення на ВП. Для цього необхідно визначити порядок подання та реєстрації пропозицій, доступу до інформаційних продуктів (тематичних карток) фонду, порядок їх поширення і надання інформаційних послуг для юридичних і фізичних осіб.

Для забезпечення успішного проведення реформування діючої системи державного управління використанням наявного та перспективного науково-технічного доробку України на основі Законів України "Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки" та "Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні" з метою формування та реалізації пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, насамперед, середньострокових, є необхідним, щоб:

1. Пропозиції (тематичні картки) юридичних і фізичних осіб вважалися запитами на надання кредитного державного фінансування для розробки та налагодження серійного випуску певного зразка ВП, що пропонується до розробки та виготовлення;

2. Держава здійснювала тільки кредитну фінансову підтримку пропозицій (в цьому числі і науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт (НДДКР) державних науково-технічних програм (ДНТП)) з пріоритетної ВП для соціально-економічного розвитку України на 2004–2013 роки і за умови гарантованого повернення її заявниками наданих коштів в повному обсязі (з врахуванням інфляції) і в наперед означений термін (не більше одного року) по завершенню досліджень, розробки, виготовлення базового зразка ВП та її першого серійного випуску визначеного обсягу.

3. Держава здійснювала безкредитну фінансову підтримку пропозицій в повному обсязі з пріоритетної ВП оборонного призна-

чення та фундаментальних досліджень, причому напрями останніх повинні визначатися самими вченими.

4. Держава звільнювала юридичні науково-виробничі об'єднання, які здійснюють дослідження, розробку та виготовлення базового зразка ВП, а також її першого серійного випуску визначеного обсягу від сплати:

- податків, зборів (обов'язкових платежів) до бюджету за результатами господарської та комерційної діяльності у разі спрямування доходів від цієї діяльності на розвиток в цих об'єднаннях прикладних наукових досліджень зорієнтованих на розробку та виготовлення нових видів зразків ВП або вдосконалення техніко-економічних показників якості власної ВП першого серійного випуску та зміцнення власної матеріально-технічної бази;
- мита та податку на додану вартість, які сплачуються у разі ввезення на митну територію України матеріалів, обладнання та устаткування (крім підакцизної продукції), необхідних для провадження стадій: дослідження–розробка–виготовлення базового зразка ВП – перший серійний випуск базового зразка ВП визначеного обсягу.

Примітка 1. Як свідчить досвід США [3], в державі доцільно побудувати чіткий фінансовий зв'язок між представниками науки, виробництва та ринку: від теоретика, який продумує глобальні ідеї про устрій Всесвіту, до безпосереднього виробника конкретного продукту, що задовольняє насущним потребам населення. Говорячи образно, цей зв'язок має бути впорядкований вартістю продукції, яка пропонується чи запитується як для представників "фундаментальних" досліджень, так і представників "прикладних" науково-технічних розробок, виробництва та ринку. Тобто, представника-

ми "прикладних" науково-технічних розробок, які, знаючи нагальні проблеми розробки–дослідження–виготовлення певного базового зразка продукції та її серійного виробництва і розробляючи нові технології виготовлення, повинні робити замовлення представникам "фундаментальних" досліджень в плані: які з існуючих в природі закономірностей слід вивчити більш детально для створення високоякісного зразка цієї продукції. В той же час представники "фундаментальних" досліджень, які відкривають певні нові, поки що нікому не відомі закономірності, повинні популярно висвітлювати суть своїх винаходів, щоб представники "прикладних" науково-технічних розробок змогли знайти їм практичне застосування і зробити їх фінансову оцінку, яку вони можуть сплатити за їх використання. В США ця схема працює досить чітко, хоча на перший погляд не є прозорою. Цьому сприяють два фактори:

- швидке надходження новинки в інформаційне поле;
- захист авторських прав на інтелектуальну власність.

Що стосується фінансування офіційної науки, то воно здійснюється з двох джерел, розташованих по відношенню до представників науки по різному. Зверху надходить державне фінансування, а знизу – цільові дотації виробничих підприємств. При цьому державне фінансування намагається одночасно охопити як наукові, так і освітні цілі. Державний "фінансовий душ" попадає перш за все на університети і абсорбується в основному ними, хоча мала частка фінансів "прокапає" і до спеціалізованих прикладних наукових лабораторій. А ось фінансове підживлення від приватних компаній і корпорацій цілком попадає в руки представників "прикладних" науково-технічних розробок, і невелика частина коштів вже прикладниками направляється разом з замовленнями на

певну розробку представникам "фундаментальних" досліджень. Отже, офіційна наука в США має два джерела фінансування, і доля кожного з них визначається тематикою досліджень.

Наукові підрозділи приватних корпорацій повністю належать своїй фірмі, ні з ким своїх планів не координують і фінансуються повністю своєю корпорацією. Весь вироблений такими підрозділами науковий продукт є власністю фінансуючої фірми і може бути обнародованим та проданим за її баченням.

Такий підхід забезпечує сталий позитивний інвестиційний клімат на всіх стадіях: дослідження–розробка–виробництво–збут–експлуатація і, очевидно, є вельми привабливим для впровадження в Україні.

Примітка 2. В силу прозорості попиту та пропозицій на ВП, при належному їх забезпеченні, суттєво уможливується доступ до фонду всіх категорій населення України. Разом з цим уможливується оперативний моніторинг та визначення пріоритетної ВП для соціально-економічного розвитку України на найближчі два–три роки з врахуванням наявних та додатково необхідних ресурсів (матеріально-технічного, технологічного, сировинного, кадрового та фінансового) для її розробки та серійного виготовлення. Саме ця обставина є принципово важливою для врахування при формуванні державного замовлення на науково-технічну продукцію, що здійснюється щорічно Мінекономіки, Мінфіном та Міносвіти і науки України, а також в рамках формування складу проектів НДДКР нових ДНТП.

Примітка 3. Очевидно, що в силу необхідності повернення заявниками пропозицій наданих їм фінансових коштів в повному обсязі, зазначені заходи активізують горизонтальні інформаційні та корпоративні економічні зв'язки і, що особливо важливо, за-

безпечують самоконтроль виконавської дисципліни учасників інноваційних процесів на всіх стадіях: дослідження–розробка–виробництво–збут–експлуатація.

Для забезпечення спадкоємності передачі знань, практичного уміння і навиків, а також реального забезпечення інформаційних та економічних зв'язків між освітою, наукою, і виробництвом доцільним є обов'язкове для кожного з проектів ДНТП:

- залучення до складу виконавців проектів не менше 25 % (від загального числа виконавців) студентів, аспірантів та молодих спеціалістів;
- опублікування основних результатів досліджень з кожного проекту у вітчизняних періодичних виданнях, що мають загальнодержавне розповсюдження;
- впровадження в учбовий процес факультативних спецкурсів та практичних занять для ознайомлення з основними результатами досліджень за проектами студентів та аспірантів відповідного напрямку спеціалізації.

Такий підхід до організації та ведення прикладних досліджень та розробок в Україні є перспективним, але потребує насамперед:

1. Визначення правових та фінансових засад підтримки функціонування та розвитку інформаційної інфраструктури держави у галузі НТЕІ з ВП.

2. Розробки і впровадження нормативних документів, що регламентують режим доступу до інформаційних продуктів, що містять відомості віднесені до державної таємниці, до іншої інформації з обмеженим доступом та порядку їх поширення і надання інформаційних послуг.

3. Розробки і впровадження державної інформаційно-аналітичної системи постійного моніторингу пропозицій щодо розробки,

виготовлення та виявлення попиту на ВП, зорієнтованої насамперед для обслуговування інформаційних запитів юридичних і фізичних осіб стосовно визначення кількісних та якісних показників передумов розробки, виготовлення та виявлення попиту на вітчизняну ВП.

Примітка 4. Розробка системи інформаційно-аналітичного моніторингу повинна базуватись на застосуванні інформаційних технологій аналізу даних, які забезпечують оперативний пошук залежностей між даними, роботу з збуреними та неповними даними, ранжування даних по степені близькості до бажаних результатів, пошук аномалій та ризиків тощо. Необхідною умовою нормального функціонування системи є неперервне поповнення базового фонду НТЕІ з пріоритетної ВП для соціально-економічного розвитку України на поточні два–три роки достовірними даними. При цих умовах комплекс інформаційно-технологічних засобів системи та відповідних інформаційних ресурсів може стати інструментальним засобом оперативної підготовки експертно-аналітичних і прогнозних матеріалів з актуальних проблем планування і прогнозування у соціально-економічній сфері, насамперед, для органів виконавчої влади.

Принциповими моментами для радикальної зміни ставлення як державних управлінських структур, так і інформаційних служб до забезпечення інформаційної підтримки науково-технічного розвитку (НТР) є такі :

- зростаюча роль і відповідальність усіх ланок механізму державно-суспільного регулювання НТР при виборі та реалізації пріоритетних напрямків його розвитку в умовах активізації ринкових відносин та росту самостійності регіонів;
- широке залучення науково-технічної спільноти до інформаційного забезпе-

- чення, підготовки, обґрунтування та експертизи проектів управлінських рішень;
- професіоналізація діяльності вчених, фахівців та працівників державного апарату щодо підготовки обґрунтувань та прийняття рішень;
- зміна характеру і направленості інформаційних зв'язків, актуалізація нових інформаційних джерел;
- зміни в організації науки та наукових послуг в країні, поява реальної можливості формування висококваліфікованих науково-виробничих об'єднань фахівців для виконання цільових проектів, що фінансуються на контрактній основі.

Перехід до державно-суспільного регулювання НТР усуває неминучий при централізованому плануванні волюнтаризм, але внаслідок можливих різноманітних інтересів та позицій соціальних, професійних та політичних груп, що залучаються в процеси підготовки і прийняття рішень, виникає проблема їх погодження і виявлення дійсно загальнодержавних інтересів. Пошук шляхів рішення цієї проблеми є одним із найважливіших напрямків інформаційно-аналітичної діяльності.

Світовий досвід показує, необхідною умовою ефективності рішень, що приймаються в області НТР є проведення інформаційно-аналітичного моніторингу основних факторів і характеристик інноваційних процесів, які розглядаються в загальнодержавному масштабі, а саме: суспільні потреби в НТР, мета і стратегія його розвитку (динаміка розвитку наукового, технічного та промислового потенціалу; міжнародні науково-технічні зв'язки тощо). Моніторинг такого роду може створити необхідний інформаційний базис і потребує для цього залучення професіоналів – проблемних аналітиків, які спеціалізуються на аналізі та оцінці проблем НТР, його тенденцій і закономірностей.

Ринкова економіка активізує горизонтальні інформаційні зв'язки між учасниками інноваційних процесів на всіх стадіях: дослідження–розробка–виробництво–збут–експлуатація. При цьому разом з потребою в науковій та технічній інформації зростає потреба в економічній, кон'юнктурній, статистичній, соціально-демографічній та екологічній інформації. Велике значення також має інформація про діяльність державних і комерційних структур, в тому числі ділова і розпорядча.

Організаційна структура інформаційного забезпечення управління НТР в умовах ринкової економіки може бути ефективною тільки в тому разі, коли сама буде базуватись на притаманних ринку формах діяльності та свободі підприємництва.

В умовах, коли основною ланкою в науці стає дослідницький колектив, що працює на основі контракту, а не інститут, функціонування інформаційних-аналітичних служб по забезпеченню органів державного управління необхідною інформаційною підтримкою, в основному, повинно здійснюватись в рамках малих державних організацій (підприємств) – державних центрів інформаційного аналізу НТЕІ з ВП. Їх діяльність має будуватись на основі узгодженості економічних та професійних інтересів колективу працівників та замовників.

Одна з головних задач при формуванні таких центрів інформаційного аналізу – уникнення монополізму та байдужості до інтересів споживача. Основними принципами, які гарантують рішення цієї задачі є: відкритість, конкуренція і повний госпрозрахунок.

Діяльність таких центрів інформаційного аналізу повинна сприяти плідній співпраці науково-технічної спільноти з державними та комерційними структурами, що зайняті в сфері інноваційної діяльності і стимулювати цю діяльність.

Як було відмічено вище, в Україні відсутні професійні аналітичні служби, зорієнтовані на підтримку реалізації інтелектуального потенціалу громадян у сфері науково-технічної діяльності, практично немає якісних аналітичних матеріалів з оцінкою реальних потреб і можливостей, як внутрішнього так і зовнішнього ринків. Такими аналітичними службами мають реальну можливість стати регіональні центри науково-технічної і економічної інформації (ЦНТЕІ) за допомогою означеної вище інформаційно-аналітичної системи моніторингу пропозицій щодо розробки, виготовлення та виявлення попиту на ВП.

Беручи до уваги нагальну потребу стимулювання соціального та економічного розвитку регіонів на основі запровадження нових форм об'єднання зусиль освіти, науки, виробництва та ринку для налагодження випуску ВП, спираючись, в основному, на природо-сировинні, технологічні, матеріально-технічні та кадрові ресурси регіонів є доцільним скорегувати основні напрямки діяльності регіональних центрів НТЕІ, а саме:

1. Інформаційно-аналітичне забезпечення:

- реалізації державної науково-технічної та інноваційної політики в регіоні;
- регіональних програм і проектів на стадіях їх розроблення та реалізації;
- органів державного управління та самоврядування щодо експертно – аналітичних і прогнозних матеріалів з актуальних проблем планування і прогнозування у соціально-економічній сфері на основі реалізації регіональних інноваційних програм і проектів.

2. Науково-методичне забезпечення поширення і надання інформаційних послуг для юридичних і фізичних осіб стосовно:

- поповнення регіонального державного реєстру пропозицій щодо розробки, виготовлення та замовлення ВП;

- аналізу попиту і пропозицій на ВП на основі означеного реєстру;
- визначення пріоритетної ВП для соціально-економічного розвитку регіону з врахуванням наявних та додатково необхідних ресурсів (матеріально-технічного, технологічного, сировинного, кадрового та фінансового) для її розробки та серійного виготовлення;
- організації виконання науково-технічних проектів, зорієнтованих на розробку та налагодження серійного випуску пріоритетної ВП.

3. Забезпечення підготовки обґрунтованих запитів про додатково необхідне залучення державних, приватних і іноземних інвестицій для налагодження інноваційної діяльності в регіоні.

4. Організація та проведення нарад, науково-практичних семінарів, конференцій, виставок, ділових зустрічей представників виробничих підприємств, науково-дослідних організацій та навчальних закладів з метою виявлення та зближення їхніх інтересів.

5. Здійснення заходів щодо широкого впровадження наявного науково-технічного доробку регіонів в народногосподарський та оборонний комплекси України, а також сприяння його міжнародному поширенню.

Виходячи з цих завдань регіональні ЦНТЕІ насамперед повинні створити базовий каталог та відповідний реєстр пропозицій наукових організацій, установ та підприємств регіону щодо розробки та (або) замовлення науково-технічної продукції за рахунок коштів регіонального бюджету на основі вищевказаних тематичних карток (пропозицій юридичних і фізичних осіб, вважаючи їх запитом на надання кредитного державного фінансування для розробки та налагодження серійного випуску певного зразка ВП, що пропонується до розробки та виготовлення). Цей каталог має бути осно-

вою для підготовки і затвердження органами виконавчої влади відповідної середньострокової інноваційної програми стосовно розробки та налагодження серійного випуску певної групи ВП, яка є найбільш перспективною для соціально-економічного розвитку регіону. Визначені цією програмою напрями та бажані результати інноваційної діяльності зобов'язують органи виконавчої влади створювати режим найбільшого сприяння виконанню робіт, спрямованих на реалізацію відповідних пріоритетних напрямів, та концентрації на них фінансово-економічних та інтелектуальних ресурсів.

Якщо основні напрямки діяльності регіональних центрів НТЕІ будуть визначені так як означено вище, то основними додатковими умовами для забезпечення ефективної інноваційної діяльності в регіоні є такі:

- для забезпечення інноваційної діяльності в регіоні держадміністрація створює регіональний комунальний інноваційний фінансово-кредитний фонд;
- регіональний НТЕІ є уповноваженою установою держадміністрації по супроводу інноваційної програми регіону та розпорядника коштів комунального інноваційного фінансово-кредитного фонду регіону.

ЛІТЕРАТУРА

1. **Попадинець В. І., Серпіліна О. Ю.** Проблеми державного управління науково-технічними інформаційними ресурсами // Науково-практичний журнал "Стратегічна панорама".–2002.–№ 1. –С. 71–79.
2. **Попадинець В. І.** Створення та використання інформаційних ресурсів з наукоємної продукції цивільного призначення // Науково-практичний журнал "Науково-технічна інформація".–2000. –№ 3. –С. 47–52.
3. **Терещенко О.** Матеріальна заінтересованість бізнесу во внедрении ноу-хау – лучший путь финансирования науки // Газета "День".–2000. –№ 27.–С. 5.